Strategische acties met toelichting

2A Vergroten bestaanszekerheid

Inzet van inkomensondersteunende regelingen voor gezinnen optimaliseren en aanvraagprocedures verder vereenvoudigen

1. Bedoeling

- Financiële druk bij gezinnen verminderen, zodat kinderen en ouders beter mee kunnen doen in de samenleving.
- Drempels verlagen zodat inwoners sneller en eenvoudiger gebruikmaken van de mogelijkheid op ondersteuning.
- Armoede en schuldenproblematiek zoveel mogelijk voorkomen of verlichten.

2. Betekenis

- Gemeente herijkt regelingen en kijkt waar overlap, gaten of onnodige complexiteit zit.
- Aanvraagprocedures worden gebruiksvriendelijker.
- Professionals kunnen beter doorverwijzen, omdat aanbod en toegang helder en eenvoudig zijn.

3. Bij succes gerealiseerd

- Meer gezinnen maken vaker en sneller gebruik van regelingen waarvoor ze in aanmerking komen.
- Ouders ervaren minder bureaucratie en meer vertrouwen in de gemeente.
- Klanttevredenheid is gestegen, vanwege het vaker en sneller gebruik van regelingen waarvoor inwoners in aanmerking komen.

Inzetten op participatie “naar vermogen”, met nadruk op meedoen via vrijwilligerswerk en dagactiviteiten

1. Bedoeling

- Zorgen dat inwoners zoveel mogelijk kunnen meedoen in de samenleving, ieder naar eigen mogelijkheden.
- Vergroten van sociale samenhang en zelfredzaamheid, ook voor wie (nog) niet op de reguliere arbeidsmarkt kan instromen.
- Voorkomen van isolement en bevorderen van gezondheid en welzijn.

2. Betekenis

- Gemeente stimuleert en faciliteert participatieplekken, zoals vrijwilligerswerk, leer-werktrajecten en laagdrempelige dagactiviteiten.

- Samenwerking met maatschappelijke organisaties, welzijnswerk, vrijwilligerscentrales en zorgaanbieders wordt versterkt.
- De nadruk ligt op het bieden van perspectief en maatwerk (“wat kan iemand wél?”).

3. Bij succes gerealiseerd

- Meer inwoners met een afstand tot werk zijn actief in vrijwilligerswerk, dagactiviteiten of leer-werktrajecten.
- Inwoners ervaren meer betekenisvolle daginvulling en een gevoel van meedoen.
- Betere doorstroom naar arbeid of opleiding waar dat mogelijk is.

Wijkgericht vergroten van kansengelijkheid en talentontwikkeling, o.a. door basisvaardigheden te versterken en te starten met Rijke Schooldag (laaggeletterdheid)

1. Bedoeling

- Doorbreken van kansenongelijkheid tussen kinderen en jongeren.
- Investeren in de ontwikkeling van basisvaardigheden (taal, rekenen, digitale vaardigheden) als fundament voor toekomstig leren en meedoen.
- Creëren van een stimulerende leer- en leefomgeving waarin alle kinderen hun talenten kunnen ontwikkelen.

2. Betekenis

- Gemeente werkt samen met scholen, bibliotheken, welzijnswerk en sport/cultuurorganisaties om een samenhangend aanbod te realiseren.
- De Rijke Schooldag wordt ingezet om kinderen buiten schooltijd toegang te geven tot extra leermogelijkheden, sport, cultuur en ondersteuning.
- Specifieke aandacht voor kinderen en gezinnen met risico op achterstanden, zoals laaggeletterde ouders of gezinnen met beperkte financiële middelen.
- Wijkgericht betekent dat het aanbod aansluit bij de kenmerken, behoeften en partners in een specifieke buurt.

3. Bij succes gerealiseerd

- Kinderen en jongeren in kwetsbare wijken verbeteren hun basisvaardigheden en vergroten hun ontwikkelkansen.
- Ouders worden betrokken en ondersteund, bijvoorbeeld bij laaggeletterdheid of opvoedvragen.
- Scholen, wijkpartners en gemeente werken effectief samen, met een sluitend netwerk rond kinderen.

Versterken vroegsignalering, financiële hulpverlening en collectief aanbod, waarmee we inwoners ondersteunen om elkaar te helpen

1. Bedoeling

- Voorkomen dat financiële problemen uitgroeien tot problematische schulden.
- Inwoners tijdig en laagdrempelig ondersteunen, zodat er minder beroep hoeft te worden gedaan op zware of kostbare hulpverlening.
- Vergroten van de veerkracht in de gemeenschap door inwoners ook elkaar te laten ondersteunen.

2. Betekenis

- Gemeente versterkt vroegsignalering door samen te werken met woningcorporaties, zorgverzekeraars, nutsbedrijven en andere partners.
- Financiële hulpverlening is toegankelijk en meer op maat ingericht, met duidelijke routes naar schuldhulp, budgetcoaching en preventieve ondersteuning.
- Collectieve voorzieningen (bijvoorbeeld budgetcursussen, energiecoaches, voedselinitiatieven, buurtprojecten) worden uitgebreid, zodat inwoners elkaar kunnen helpen en kennis en steun delen.
- Er wordt een verbinding gemaakt tussen formele hulpverlening en informele initiatieven (bijvoorbeeld via dorpshuizen, vrijwilligersorganisaties, ervaringsdeskundigen).

3. Bij succes gerealiseerd

- Inwoners met (beginnende) betalingsachterstanden accepteren makkelijker hulp, weten beter de weg naar hulp te vinden en worden sneller bereikt en geholpen.
- Minder inwoners komen terecht in zware schuldhulpverleningstrajecten of bewindvoering.
- Er ontstaat een sterkere sociale basis, waarin inwoners elkaar ondersteunen en taboes rond schulden afnemen.

2B Versterken sociale basis

Samenhang versterken tussen preventieve, algemeen toegankelijke en maatwerk voorzieningen, aansluitend op lichte en eenvoudige ondersteuningsvraag

1. Bedoeling

- Zorgen dat inwoners met een lichte ondersteuningsvraag snel en passend geholpen worden, zonder onnodige bureaucratie of zware zorgtrajecten.
- Voorkomen dat kleine problemen groter worden, door goede preventie en laagdrempelige ondersteuning.
- Beter benutten van de kracht van de sociale basis en het verbinden van voorzieningen, zodat inwoners ervaren dat hulp logisch en samenhangend is.

2. Betekenis

- Gemeente versterkt de verbinding tussen preventieve voorzieningen (zoals buurtactiviteiten, opvoedondersteuning, mantelzorgondersteuning), algemeen toegankelijke voorzieningen (zoals welzijnswerk, inloopspreekuren, voorzieningen zonder

indicatie) en maatwerkvoorzieningen (zoals individuele ondersteuning via Wmo of Jeugdwet).
- Professionals in de toegang krijgen ruimte en mandaat om lichte ondersteuning in te zetten zonder ingewikkelde procedures.
- Samenwerking en doorverwijzing tussen welzijn, zorg, onderwijs en vrijwilligersorganisaties worden beter afgestemd, met een heldere “routekaart” voor inwoners en professionals.

3. Bij succes gerealiseerd

- Inwoners ervaren dat hun ondersteuningsvraag sneller en eenvoudiger wordt opgepakt.
- Er is een daling zichtbaar in zwaardere maatwerkvoorzieningen.
- Professionals en partners weten elkaar goed te vinden en maken gebruik van elkaars aanbod.

Wijkgericht en dichtbij stimuleren van ontmoeting en verbinding tussen inwoners

1. Bedoeling

- Bevorderen dat inwoners elkaar vaker ontmoeten en betekenisvolle relaties opbouwen, zodat sociale samenhang en onderlinge steun in wijken sterker wordt.
- Voorkomen van eenzaamheid en isolement, door laagdrempelige en positieve ontmoetingsplekken te stimuleren.
- Versterken van de sociale basis: inwoners worden mede-eigenaar van hun leefomgeving en ervaren meer zeggenschap en betrokkenheid.

2. Betekenis

- Gemeente versterken wijkcentra, buurthuizen, ontmoetingsplekken, gezamenlijke activiteiten (sport, cultuur, buurtinitiatieven).
- Samenwerking met welzijnsorganisaties, vrijwilligers en bewonersgroepen wordt geïntensiveerd.
- Activiteiten worden zoveel mogelijk ontwikkeld met inwoners, zodat ze aansluiten bij lokale behoeften en diversiteit.
- Wijkgericht betekent maatwerk: de ene wijk heeft meer behoefte aan buurtfeesten, de andere aan gezamenlijke huiskamers, sportactiviteiten of informele zorgnetwerken.

3. Bij succes gerealiseerd

- Inwoners ervaren meer verbondenheid met hun buurt, geven aan meer mensen in de wijk te kennen en bieden elkaar hulp.
- Meer ontmoeting, vooral bij kwetsbare groepen (ouderen, alleenstaanden, jongeren).
- Meer inwoners nemen initiatief of doen mee aan activiteiten die de gemeenschap versterken.

Ondersteunen van vrijwillige inzet en het verenigingsleven (van sport, cultuur etc.), afgestemd op de ondersteuningsbehoefte van inwoners en wijken

1. Bedoeling

- Versterken van de sociale infrastructuur in wijken door vrijwilligers en verenigingen te ondersteunen op basis van hun behoeften, de aansluiting van verenigingen op dorpen en wijken en hoe inwoners de verenigingen kunnen vinden
- Zorgen dat sport, cultuur en andere verenigingen toegankelijk blijven voor alle inwoners, ook bij kwetsbaarheid of beperkte financiële middelen.
- Vergroten van participatie, ontmoetingen en talentontwikkeling in de samenleving.

2. Betekenis

- Gemeente ondersteunt vrijwilligersorganisaties en verenigingen met kennis, faciliteiten, scholing of financiële middelen.
- Er is aandacht voor het verlagen van drempels: contributieregelingen, inclusieve programma's, begeleiding van inwoners met extra ondersteuningsbehoeften.
- Afstemming gebeurt wijkgericht op basis van behoeften die spelen.
- Samenwerking met partners als buurtsportcoaches, cultuurmakelaars en vrijwilligerscentrales wordt geïntensiveerd.

3. Bij succes gerealiseerd

- Vrijwilligers voelen zich gewaardeerd en ondersteund, waardoor inzet duurzaam blijft.
- Sport- en cultuurverenigingen zijn vitaal, inclusief en toegankelijk voor een breed en divers publiek.
- Inwoners ervaren meer mogelijkheden om zich aan te sluiten bij passende activiteiten in hun wijk.

Verbinding en samenhang tussen informele en formele hulpstructuren aanbrengen

1. Bedoeling

- Bouwen aan een sluitend ondersteuningsnetwerk waarin inwoners eerst geholpen worden door hun eigen omgeving en de sociale basis, en formele zorg pas volgt waar nodig.
- Waarderen en versterken van informele inzet (mantelzorgers, vrijwilligers, buurtinitiatieven) en deze beter verbinden met formele professionals.
- Zorgen dat inwoners ervaren dat hulp logisch op elkaar aansluit.

2. Betekenis

- Gemeente faciliteert de samenwerking tussen informele hulp en formele hulp.
- Er komt structureel overleg of samenwerking, bijvoorbeeld via gezamenlijke casusbesprekingen, warme overdrachten of contactpersonen tussen toegang en vrijwilligersorganisaties.
- Formele professionals leren werken mét het netwerk van inwoners: informele initiatieven krijgen erkenning en ondersteuning.

3. Bij succes gerealiseerd

- Inwoners ervaren een soepele overgang en samenwerking tussen burenhulp, vrijwilligers, welzijnswerk en professionele ondersteuning.

- Mantelzorgers voelen zich gesteund en minder belast.
- Informele netwerken groeien en worden duurzaam benut en gewaardeerd, waardoor de druk op formele voorzieningen vermindert.

Gericht investeren in inwoners met psychische kwetsbaarheid in wijken met lage veerkracht en wijken waar gevoel van veiligheid afneemt

1. Bedoeling

- Bevorderen dat inwoners met een psychische kwetsbaarheid zich gesteund en veilig voelen in hun wijk en beter mee kunnen doen. Psychische kwetsbaarheid komt in wijken met lage veerkracht meer voor.
- Vergroten van de veerkracht van wijken waar problemen zich opstapelen.
- Voorkomen dat psychische problematiek leidt tot isolement, escalatie of een negatief effect op het veiligheidsgevoel in de wijk.

2. Betekenis

- Gemeente zet gericht in op preventieve en herstelgerichte ondersteuning, dichtbij en wijkgericht.
- Samenwerking tussen GGZ, wijkteams, welzijnswerk, ervaringsdeskundigen en buurtinitiatieven wordt versterkt. Bijvoorbeeld met de zorgbemiddelaar.
- Er is aandacht voor veiligheid en leefbaarheid, door het combineren van zorg- en veiligheidsaanpak (bijv. via zorg- en veiligheidshuizen, wijkagent, buurtwerk).
- Inwoners met een psychische kwetsbaarheid krijgen laagdrempelige toegang tot dagactiviteiten, ontmoetingsplekken en steunnetwerken in de wijk.
- In wijken met lage veerkracht wordt geïnvesteerd in gemeenschapskracht: buurtinitiatieven, bewonersparticipatie, trainingen over omgaan met psychische problematiek.

3. Bij succes gerealiseerd

- Inwoners met psychische kwetsbaarheid participeren meer in wijkactiviteiten en ervaren minder isolement.
- Het ervaren veiligheidsgevoel van wijkbewoners neemt toe.
- Buurtgenoten, vrijwilligers en professionals signaleren eerder en weten beter samen te werken.
- Er is een toename van wijkinitiatieven die bijdragen aan mentale gezondheid en sociale cohesie.

2C Gezond en vitaal leven van -10 maanden tot 100+ jaar

Gezonde leefstijl stimuleren met programma's in de wijk voor sport, bewegen en voeding

1. Bedoeling

- Bevorderen van een gezonde leefstijl onder inwoners, zodat gezondheid, welzijn en participatie toenemen.

- Voorkomen van gezondheidsproblemen door tijdige inzet van preventieve programma's.
- Vergroten van gelijke kansen, want een gezonde leefstijl draagt bij aan betere schoolprestaties, arbeidsdeelname en kwaliteit van leven.

2. Betekenis

- Wijkgerichte programma's rondom sport, bewegen en gezonde voeding, met samenwerking tussen buurtsportcoaches, scholen, welzijnsorganisaties en zorgverleners.
- Activiteiten worden laagdrempelig en betaalbaar aangeboden.
- Er wordt aangesloten bij landelijke programma's en kaders.
- Extra aandacht voor wijken waar gezondheidsachterstanden groot zijn en deelname aan gezonde leefstijlinitiatieven minder vanzelfsprekend is.

3. Bij succes gerealiseerd

- Inwoners sporten en bewegen meer en maken gezondere voedingskeuzes.
- Kinderen en jongeren in kwetsbare wijken hebben een betere conditie en minder overgewicht.
- Inwoners ervaren meer energie en mentaal welzijn door een actieve leefstijl.

Gezonde keuzes ondersteunen door inrichting van beweegvriendelijke en groene leefomgevingen in de wijk

1. Bedoeling

- Inwoners stimuleren en ondersteunen om gezonde keuzes te maken door de omgeving zo in te richten dat bewegen en ontspannen vanzelfsprekend wordt.
- Bevorderen van gezondheid, ontmoeting en welzijn via de fysieke leefomgeving.
- Verminderen van gezondheidsverschillen tussen wijken door juist in kwetsbare buurten extra in te zetten op groen, toegankelijkheid en beweegvriendelijke ruimtes.

2. Betekenis

- Gemeente investeert in beweegvriendelijke infrastructuur.
- Groenvoorzieningen worden versterkt, met aandacht voor toegankelijkheid voor jong en oud.
- Ruimtelijke inrichting gebeurt samen met bewoners, zodat voorzieningen aansluiten bij de leefstijl en wensen van de wijk.
- Aansluiting bij bredere programma's en regelingen.

3. Bij succes gerealiseerd

- Inwoners maken vaker gebruik van openbare ruimte voor bewegen, ontmoeten en ontspannen.
- Het aantal kinderen en volwassenen dat buiten speelt/beweegt stijgt.
- Inwoners ervaren meer kwaliteit van de leefomgeving en mentale en fysieke gezondheid.

Verstevigen van de pedagogische basis: kansrijk opgroeien in de wijk en ouders op een laagdrempelige manier ondersteunen bij opvoed- en opgroeivragen

1. Bedoeling

- Zorgen dat kinderen en jongeren kansrijk kunnen opgroeien, ongeacht hun achtergrond of wijk.
- Ouders versterken in hun rol, zodat zij op een positieve en zelfverzekerde manier invulling kunnen geven aan opvoeding.
- Voorkomen dat lichte opvoed- en opgroeivragen uitgroeien tot zware problematiek.

2. Betekenis

- Gemeente investeert in de pedagogische basis door opvoedondersteuning laagdrempelig en dichtbij aan te bieden.
- Er zijn toegankelijke plekken en momenten voor vragen en advies.
- Samenwerking met scholen, kinderopvang, welzijnswerk en jeugdgezondheidszorg wordt versterkt om signalen vroeg te herkennen en ouders tijdig te ondersteunen.
- Er wordt ook aandacht besteed aan normaliseren: opvoedvragen horen bijvoorbeeld bij het ouderschap en niet iedere vraag leidt meteen tot specialistische zorg.

3. Bij succes gerealiseerd

- Ouders weten de weg naar ondersteuning te vinden en ervaren dat de hulp aansluit bij hun situatie.
- Minder escalatie van opvoedproblemen en kinderen groeien op in een stimulerende en veilige omgeving
- Professionals en vrijwilligers in de wijk werken samen in een herkenbare pedagogische infrastructuur.

Vergroten van mentale veerkracht, met aandacht voor jeugdigen en volwassenen, door ondersteuning te richten op sociale netwerken

1. Bedoeling

- Bevorderen dat jeugdigen en volwassenen beter kunnen omgaan met stress, tegenslag en veranderingen als onderdeel van het “gewone leven”.
- Vergroten van mentale gezondheid en welzijn door te investeren in sociale steun in plaats van uitsluitend in formele zorg.
- Voorkomen van psychische klachten en verminderen van eenzaamheid door sterke sociale netwerken.

2. Betekenis

- Gemeente richt ondersteuning nadrukkelijk op het versterken van sociale netwerken: familie, vrienden, buren, vrijwilligers en lotgenotengroepen.
- Interventies richten zich op weerbaarheid en veerkracht.

- Er wordt samengewerkt met scholen, welzijnsorganisaties, sport- en cultuurverenigingen en werkgevers om sociale verbondenheid te vergroten.
- Voor jeugdigen: inzet van programma's rond school, sport en vrijetijdsbesteding die sociale vaardigheden en zelfvertrouwen versterken.
- Voor volwassenen: nadruk op het doorbreken van isolement, bevorderen van zingeving en benutten van mantelzorg en informele steun.

3. Bij succes gerealiseerd

- Jeugdigen en volwassenen ervaren meer steun uit hun omgeving en minder afhankelijkheid van formele zorg.
- Mentale klachten nemen af of worden sneller herkend en opgevangen in sociale netwerken.
- Er is een toename in groepsgerichte initiatieven, zelfhulpgroepen en preventieve programma's.

Samenhangende en integrale ondersteuning in en om de huisartsenpraktijk organiseren

1. Bedoeling

- Inwoners met (complexe) vragen sneller en beter helpen door ondersteuning te organiseren rond de plek waar zij vaak als eerste komen: de huisartsenpraktijk.
- Voorkomen dat medische, sociale en psychische problematiek los van elkaar worden behandeld en daardoor onnodig verergeren.
- Versterken van de samenwerking tussen zorg en sociaal domein om de inwoner te ondersteunen.

2. Betekenis

- Gemeente zet samen met huisartsen, POH's, toegangsteams, GGZ en welzijnsorganisaties structurele samenwerking op.
- In de praktijk betekent dit dat inwoners via de huisarts makkelijk toegang kunnen vinden tot ondersteuning bij armoede, schulden, eenzaamheid, opvoeding of psychische klachten en dat huisartsen worden ontzorgd doordat zij snel kunnen zien welke hulp of diensten beschikbaar is..
- Er is een herkenbaar samenwerkingsmodel met de huisartsenpraktijk of een vast aanspreekpunt vanuit het wijkteam.
- Financieringsstromen van zorgverzekeraars, gemeente en landelijke regelingen zijn op elkaar afgestemd.

3. Bij succes gerealiseerd

- Inwoners ervaren één loket rond de huisarts, waar medische zorg en maatschappelijke ondersteuning samenkomen.
- Huisartsen worden ontlast, omdat niet-medische vragen snel en adequaat worden opgepakt.
- Er is minder medicalisering van sociale problemen, en inwoners krijgen tijdiger passende hulp.

Samenhangende ondersteuning (inclusief wonen, onderwijs en werk) organiseren om hoogspecialistische zorg (met verblijf) te voorkomen of zo kort mogelijk te laten duren

1. Bedoeling

- Voorkomen dat inwoners met complexe problematiek, onnodig in langdurige en dure hoogspecialistische zorg met verblijf terechtkomen.
- Bevorderen dat mensen zo veel mogelijk thuis, in hun eigen omgeving kunnen wonen, leren en werken.
- Ondersteuning beter integreren, zodat fragmentatie van zorg en begeleiding niet leidt tot escalatie of verergering.

2. Betekenis

- Samenhangende ondersteuning begint bij de behoefte van de inwoner, met verbinding tussen wonen, onderwijs, werk/participatie, zorg en welzijn.
- Als hulpverlening nodig is, dan is dat integraal: bijvoorbeeld passend onderwijs in combinatie met jeugdhulp, woonbegeleiding met dagbesteding, of leer-werktrajecten naast GGZ-behandeling.
- Er wordt gewerkt vanuit één regisseur die de samenhang bewaakt en voorkomt dat vanuit domeinen langs elkaar heen werken.
- Partners zijn o.a. woningcorporaties, scholen, werkgevers, jeugdzorgaanbieders, GGZ, wijkteams en zorgverzekeraars.
- Er is aandacht voor doorlopende lijnen: geen knip tussen jeugd en volwassenheid, of tussen zorg en participatie.

3. Bij succes gerealiseerd

- Inwoners verblijven zo veel mogelijk thuis of in een passende woonvorm, met ondersteuning in hun directe leefomgeving.
- Het aantal en de duur van plaatsingen in hoogspecialistische verblijfszorg neemt af.
- Onderwijs- en werktrajecten worden niet onderbroken, maar geïntegreerd met ondersteuning.
- Professionals ervaren meer duidelijkheid en samenwerking rond complexe casussen.

2D Integrale wijkaanpak

Integrale wijkaanpak in Dieren-Stenfert borgen en uitbreiden

1. Bedoeling

- Zorgen dat de positieve effecten van de integrale wijkaanpak in Dieren-Stenfert gecontinueerd worden, zichtbaar blijven en structureel worden ingebed.
- Breder inzetten van de werkwijze in andere wijken of buurten, zodat meer inwoners profiteren van een samenhangende en gebiedsgerichte aanpak.
- Bevorderen van leefbaarheid, sociale samenhang, gezondheid en participatie door domeinoverstijgend samen te werken.

2. Betekenis

- De integrale wijkaanpak verbindt sociaal domein, fysieke leefomgeving, veiligheid, gezondheid en participatie tot één geheel.
- Gemeente borgt de aanpak door vastlegging in beleid, budget en samenwerking met partners (zoals woningcorporaties, welzijn, zorg, scholen, politie, bewonersorganisaties).
- Uitbreiden betekent: de ervaringen en lessen uit Dieren-Stenfert benutten om een wijkspecifieke aanpak op te zetten in andere buurten waar veerkracht laag is of problemen zich opstapelen.
- Bewonersparticipatie staat centraal: inwoners zijn mede-eigenaar van de plannen en activiteiten.

3. Bij succes gerealiseerd

- In Dieren-Stenfert blijft de wijkaanpak voor inwoners zichtbaar en levend en voor partners en gemeente wordt het ingebed in reguliere werkwijzen.
- In andere wijken worden nieuwe integrale wijkprogramma's gestart, afgestemd op de inwoners van de wijk en de lokale context.
- Bewoners ervaren meer samenhang en verbeteringen in leefbaarheid, gezondheid, participatie en veiligheid.
- Professionals en organisaties werken wijkgericht, domeinoverstijgend en met één gezamenlijke agenda.

Het geleerde in Dieren-Stenfert in de praktijk brengen in Rheden-West en Velp-Zuid

1. Bedoeling

- De ervaringen en lessen uit Dieren-Stenfert benutten om in Rheden-West en Velp-Zuid sneller en effectiever een integrale wijkaanpak te starten.
- Voorkomen dat elke wijk "het wiel opnieuw moet uitvinden" en juist werken met bewezen succesfactoren.
- Vergroten van leefbaarheid, veiligheid, gezondheid en participatie in wijken waar de sociale veerkracht onder druk staat.

2. Betekenis

- De werkwijze uit Dieren-Stenfert wordt toegepast in de context van Rheden-West en Velp-Zuid en aangepast op de eigenheid van deze wijken.
- Gemeente organiseert dat partners (welzijn, scholen, woningcorporaties, politie, zorg en bewonersorganisaties) samen optrekken met een gedeelde visie en gezamenlijke acties.
- Bewoners worden vanaf het begin betrokken bij de plannen, zodat de aanpak aansluit op hun wensen en leefwereld.
- Monitoring en leren blijven centraal staan.

3. Bij succes gerealiseerd

- Bewoners voelen zich gehoord, betrokken en ervaren verbeteringen in hun wijk.
- Samenwerkingspartners werken efficiënt en domeinoverstijgend, zonder dubbelingen of gaten in de ondersteuning.

Werk met werk maken door het in de wijk verder integreren van activiteiten leefomgeving, versterken wijkeconomie en samenleving

1. Bedoeling

- Bieden van meer kansen op werk en participatie door activiteiten in de wijk te verbinden met economische en maatschappelijke ontwikkeling.
- Vergroten en versterken van leefbaarheid, sociale cohesie en eigenaarschap in de wijk.
- Creëren van een wijk waar wonen, werken en samenleven meer in balans zijn en elkaar versterken.

2. Betekenis

- Gemeente koppelt activiteiten in de leefomgeving (zoals groenonderhoud, renovatie, energietransitie, circulaire initiatieven) aan kansen voor participatie.
- Versterken van de wijkeconomie: ondersteunen van buurtbedrijven, sociale ondernemingen, werkleertrajecten en coöperaties die producten of diensten leveren in de wijk.
- Samenwerken met onderwijs, ondernemers en maatschappelijke partners in een wijk om opleidings- en werkplekken te creëren, bijvoorbeeld voor inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt.
- Investeren in de samenleving door ontmoetingsplekken, wijkinitiatieven en vrijwilligerswerk te koppelen aan economische en sociale kansen.

3. Bij succes gerealiseerd

- Meer inwoners uit de wijk vinden (vrijwilligers)werk, leerwerkplekken of betaald werk via wijkgerichte initiatieven.
- De lokale economie wordt versterkt: groei van buurtbedrijven en sociale ondernemingen.
- Wijkbewoners ervaren dat investeringen in hun leefomgeving (zoals onderhoud of verduurzaming) ook directe kansen voor hen opleveren.

De ruimte voor bewonersinitiatieven- en ideeën uitbreiden en verstevigen

1. Bedoeling

- Inwoners meer zeggenschap en eigenaarschap geven over hun leefomgeving en samenleving.
- Vergroten van betrokkenheid, sociale cohesie en vertrouwen tussen inwoners en gemeente.
- Stimuleren dat bewoners zelf met ideeën en oplossingen komen die beter aansluiten bij de lokale behoeften dan beleidsmatige ideeën en initiatieven.

2. Betekenis

- Gemeente creëert ruimte en ondersteuning voor bewonersinitiatieven, bijvoorbeeld via regelingen, procesbegeleiding of het beschikbaar maken van locaties/voorzieningen.
- Drempels voor initiatiefnemers worden verlaagd (minder regels, heldere procedures, snelle feedback).
- Er wordt actief geïnvesteerd in capaciteitsopbouw: trainingen, netwerken en begeleiding van initiatiefnemers zodat plannen ook duurzaam uitgevoerd kunnen worden.
- Samenwerking tussen bewoners, maatschappelijke partners en gemeente wordt verstevigd, waarbij de gemeente vooral een faciliterende en stimulerende rol heeft.

3. Bij succes gerealiseerd

- Meer bewoners dienen initiatieven of ideeën in en ervaren dat ze daadwerkelijk invloed hebben op hun wijk en omgeving.
- Initiatieven zijn divers (sociaal, groen, cultuur, sport, veiligheid) en sluiten aan bij de behoeften van de wijk.
- Het vertrouwen tussen inwoners en gemeente groeit, omdat bewoners ervaren dat hun inzet serieus wordt genomen en ondersteund.

Professionele ondersteuning anders inzetten: meer nabij, preventief en collectief

1. Bedoeling

- Zorgen dat professionele ondersteuning inwoners eerder bereikt en aansluit bij hun dagelijkse leven.
- Verschuiving van individuele, zware en curatieve zorg naar nabije, preventieve en collectieve vormen van ondersteuning.
- Vergroten van veerkracht en zelfredzaamheid van inwoners en wijken, zodat minder vaak zwaardere hulp nodig is.

2. Betekenis

- Professionals werken meer in de wijk en dichtbij inwoners (bijvoorbeeld aanwezig in buurthuizen, scholen, wijkcentra, huisartsenpraktijken).
- Collectieve aanpakken worden versterkt.
- De inzet verschuift naar vroegsignalering en preventie, zodat problemen klein worden opgepakt en niet escaleren.
- Organisaties en gemeente stemmen hun werkwijze beter af, zodat professionals ruimte krijgen om domeinoverstijgend en integraal te werken.

3. Bij succes gerealiseerd

- Inwoners ervaren dat ondersteuning toegankelijker, herkenbaarder en laagdrempeliger is.
- Er is een afname van zwaardere, duurdere maatwerkvoorzieningen door meer preventieve inzet.
- Collectieve voorzieningen worden vaker gebruikt en leveren positieve resultaten op (bijvoorbeeld minder eenzaamheid, meer opvoedvertrouwen, meer gezonde leefstijl).

3 Sterke lokale teams

Evalueren van de welzijnsopdracht en de jeugdlumpsum opdracht en mede op basis daarvan bepalen hoe we deze opdrachten dichterbij de gemeente kunnen organiseren

1. Bedoeling

- Inzicht krijgen in de effectiviteit, efficiëntie en samenwerking in de huidige welzijnsopdracht en jeugdlumpsum-opdracht.
- Inzicht krijgen in hoe beter gestuurd kan worden op resultaten en kwaliteit, en waar nodig meer grip krijgen als gemeente.
- Onderzoeken hoe het vervolg op deze opdrachten dichterbij de gemeente georganiseerd kunnen worden, zodat nabijheid, samenwerking en integraliteit verbeteren.

2. Betekenis

- Er wordt een evaluatie uitgevoerd van beide opdrachten, omdat deze destijds nieuw zijn opgezet.
- Op basis van de uitkomsten kan de gemeente besluiten om het vervolg op de opdrachten aan te passen, meer of minder in gemeentelijke regie te brengen of bijvoorbeeld meer gebiedsgericht te organiseren.
- Dit kan bijvoorbeeld een andere schaal, meer wijkgericht, nauwere verbinding met gemeentelijke toegangsteams of het verleggen van focus naar andere verbindingen voor preventie en welzijn betekenen.
- Ook de rol van partners in en om beide opdrachten wordt belicht.

3. Bij succes gerealiseerd

- De gemeente beschikt over een helder beeld van wat goed werkt in de huidige opdrachten en wat beter kan.
- Er is een richting met welke te behouden punten en welke aandachtspunten het vervolg op de welzijnsopdracht en jeugdlumpsum eruitziet.
- Organisaties werken in dat vervolg meer in lijn met gemeentelijke beleidsdoelen en dichter bij de lokale praktijk.
- Inwoners ervaren meer samenhangend en toegankelijk aanbod van welzijn, preventie en lichte ondersteuning.

Eén regisseur en integraal lokaal team voor meervoudige vraagstukken rondom zorg, welzijn, werk, inkomen, schulden en huisvesting organiseren, met eerste focus op wmo en jeugd

1. Bedoeling

- Zorgen dat inwoners met meervoudige en complexe vraagstukken niet verdwalen in versnipperde regelingen en loketten.
- Eén herkenbare regisseur en een integraal team bieden, zodat inwoners één aanspreekpunt hebben en ondersteuning beter op elkaar aansluit.
- Door regie en integraliteit te versterken, voorkomen dat problemen escaleren of dat dure, zware zorg nodig wordt.

2. Betekenis

- Gemeente organiseert een integraal werkend team waarin disciplines uit zorg, welzijn, werk & inkomen, schuldhulp en huisvesting samenwerken.
- Voor inwoners betekent dit: één regisseur die de hulp coördineert en alle betrokken partijen verbindt.
- Startpunt ligt bij de Wmo en Jeugd, waar vaak sprake is van meervoudige problematiek, maar de aanpak wordt verbreed naar andere disciplines.
- Het team werkt wijkgericht en dichtbij inwoners, met duidelijke mandaten en korte lijnen naar gemeentelijke besluitvorming.
- Samenwerking met externe partners (GGZ, scholen, woningcorporaties, werkgevers, vrijwilligersorganisaties) wordt structureel ingebouwd.

3. Bij succes gerealiseerd

- Inwoners ervaren dat zij één aanspreekpunt hebben en dat hulp samenhangend en afgestemd wordt geboden.
- Professionals werken domeinoverstijgend, met minder bureaucratie en minder “doorverwijscircuits”.
- Problemen van inwoners worden sneller en effectiever opgelost, met minder terugval of herhaalde hulpvragen.

Basishulp[1] wijkgericht positioneren en verbinden in het integrale lokaal team

1. Bedoeling

- Zorgen dat inwoners met een lichte of eerste ondersteuningsvraag snel en dichtbij geholpen worden, zonder ingewikkelde verwijzingen of loketten.
- Basishulp stevig neerzetten als fundament van het integraal lokaal team, zodat preventie en laagdrempeligheid centraal staan.

[1] Het begrip basishulp is ontleend aan de hervormingsagenda jeugd en heeft betrekking op laagdrempelige, generalistische en tijdige hulp die wordt geboden aan gezinnen waar ondersteuning nodig is, maar waar (nog) geen specialistische hulp nodig is.

- Voorkomen dat kleine problemen groter worden en uiteindelijk leiden tot dure, zware zorg.

2. Betekenis

- Basishulp (bijv. kortdurende begeleiding, praktische ondersteuning, opvoedvragen, lichte GGZ, vrijwilligersinitiatieven, buurtactiviteiten) wordt wijkgericht georganiseerd en direct verbonden aan het integrale team.
- Professionals in het team hebben de ruimte om lichte hulp zonder ingewikkelde indicatieprocessen in te zetten.
- De verbinding met de sociale basis wordt versterkt, zodat formele en informele hulp elkaar aanvullen.
- De basishulp fungeert als toegangspoort en filter: zo dicht mogelijk bij de inwoner oppakken wat licht kan, en escaleren naar maatwerk alleen wanneer nodig.

3. Bij succes gerealiseerd

- Inwoners ervaren dat hun vragen dichtbij, snel en effectief worden opgepakt.
- Het integrale team is bekend met wijken en buurten en weet lichte hulp slim te verbinden aan zwaardere voorzieningen waar nodig.
- Er is een duidelijke daling in zwaardere trajecten, omdat de basishulp preventief en vroegtijdig werkt.

Gevolgen voor gemeentelijke teams beoordelen en organisatie erop aanpassen

1. Bedoeling

- Zorgen dat de gemeentelijke organisatie is toegerust om de manier van werken (integraal, wijkgericht, preventief) daadwerkelijk uit te voeren.
- Voorkomen dat beleid en uitvoering uit elkaar gaan lopen door als nodig de interne organisatie hierop aan te passen.
- Creëren van heldere rollen, mandaten en samenwerking tussen gemeentelijke teams en het integrale lokale team.

2. Betekenis

- Gemeente maakt een impactanalyse wat de strategische keuzes betekenen voor gemeentelijke teams als beleid, toegang en administratie.
- Investeren in scholing, cultuurverandering en samenwerking om veranderingen van werkwijze te borgen.

3. Bij succes gerealiseerd

- Gemeentelijke teams zijn als onderdeel van de uitvoering goed aangesloten op elkaar en op uitvoering door partners en werken vanuit dezelfde uitgangspunten.
- Medewerkers ervaren duidelijkheid over hun rol, mandaat en samenwerking met partners.
- Er is minder bureaucratie en snellere besluitvorming.

Herijking van de balans tussen professionaliteit van lokale teams en regels die van toepassing zijn op de uitvoering

1. Bedoeling

- Zorgen voor een goede balans tussen het vertrouwen op de professionaliteit van lokale teams en het naleven van wet- en regelgeving.
- Professionals de ruimte geven om maatwerk en preventie te bieden, zonder vast te lopen in bureaucratie.
- Verminderen van regeldruk, zodat de focus meer ligt op inwoners dan op administratieve verplichtingen.

2. Betekenis

- Gemeente beoordeelt of huidige regels, protocollen en verantwoordingsvereisten in verhouding staan tot het doel: passende ondersteuning voor inwoners.
- Waar mogelijk worden regels vereenvoudigd of aangepast om meer ruimte te geven aan professionele afwegingen en maatwerk.
- Lokale teams kunnen binnen duidelijke kaders zelfstandig besluiten nemen.
- Tegelijk wordt gezorgd voor voldoende checks & balances: transparantie, monitoring en verantwoording blijven geborgd, maar passend bij de schaal van de besluiten.

3. Bij succes gerealiseerd

- Professionals ervaren meer ruimte om te doen wat nodig is voor inwoners, binnen duidelijke en werkbare kaders.
- Er is een vermindering van administratieve last en regeldruk in de uitvoering.
- Inwoners ervaren dat de hulp sneller, eenvoudiger en beter aansluit op hun situatie.